

8.11.2015

לכבוד
ועדת הכלכלה
שלום רב,

הנדון: הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015

להלן עמדת פורום המנכ"לים של תאגידי המים והביו להצעה שבנדון.

יוער שכפי הנראה בגלל טעות, הצעת החוק לא הועברה אל הח"מ לעיון בטרם תחילת הדיונים בה. לפיכך, מוגשת עמדה זו רק כעת.

1. בסעיף 1 להצעת החוק מוסבר כי מטרת החוק היא לקבוע הסדר כללי לשיתוף בנתוני אשראי שיכלול הוראות לעניין איסוף נתוני אשראי ממקורות מידע שונים, שמירתם במאגר מידע מרכזי והעברתם לנותני אשראי.

בסעיף 16 להצעת החוק נקבע כי אחד ממקורות המידע הוא "חברת תשתית ציבורית".

"חברת תשתית ציבורית" הוגדרה ככוללת, בין השאר, חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביו.

הנתונים שתבקש חברה למים וביו להעביר יהיו נתונים בדבר תשלומים בעד צריכת מים.

2. לדעתנו אין מקום להחיל את החוק המוצע על תאגידי המים והביו. אין בהכרח קשר בין מוסר תשלומי מים וביו למוסר עמידה בעסקאות אשראי. תשלום עבור מים אינו מעיד בהכרח על אמינות לקוח לעמוד בהתחייבות כספית הואיל ומים הם מוצר חיוני. אין יכולת בחירה של הצרכן כאשר מדובר במים.

3. מסירת נתוני תשלומים של צרכני מים, בפרט כאשר ישנם שינויים בחיוב (למשל: במקרה של חיוב על בסיס הערכה, תיקוני חיוב בגלל נזילות, תיקוני חיוב בעקבות בקשות לבירור של צרכנים), עלולים לגרום עוול לצרכן, שיבוש בנתונים ולחשיפת התאגידים לטענות.

מען למכתבים: סוקולוב 21 רמלה (אצל תאגיד מים אזורי תמר)

4. זאת ועוד. בהתאם להצעת החוק, על "מקור המידע" לנקוט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהוא מעביר למאגר. עוד נקבע כי הממונה על שיתוף בנתוני אשראי שימונה לפי סעיף 62 להצעת החוק (להלן: "הממונה") רשאי להורות על אמצעים להבטחת הדיוק והמהימנות כאמור. עוד נקבע כי הממונה יורה על אופן העברת נתוני האשראי למאגר, המועד להעברתם ורשאי הוא לקבוע הוראות מפורטות לעניין נתוני האשראי שיועברו.

מדובר בהטלת נטל נוסף על תאגידי המים, אחריות על דיווחים נוספים שלא קשורים במתן שירותי מים וביוב והטלת רגולציה נוספת על התאגידים.

כמו כן מדובר בחשיפה של התאגידים ונושאי משרה בהם לעונשים חמורים בגין הפרה של הוראות החוק המוצע.

כך למשל בסעיף 82 להצעת החוק מוצע לקבוע מאסר שנה או קנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין על חברת תשתית ציבורית שביקשה חיווי בשאלה האם לנקוט אמצעי גבייה לגבי לקוח בלי ששלחה הודעה ללקוח, בניגוד להוראות סעיף 35.

בסעיף 85 להצעת החוק מוצע לקבוע שהממונה יהיה רשאי להטיל עיצום כספי בסך של 500,000 ₪ על מקור מידע החייב בהעברת מידע לפי סעיף 16 ולא העבירו בהתאם להוראת הסעיף, על מקור מידע שלא נקט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהעביר למאגר, בניגוד להוראות הממונה לפי סעיף 16 (ו) או שהעביר נתוני אשראי בניגוד להוראות הממונה לפי סעיף 16 (ז), על מקור מידע שלא הודיע לבנק ישראל על נתוני אשראי שאינם שלמים או מדויקים או שחל בהם שינוי ולא העביר נתונים מעודכנים, בהתאם להוראות הממונה, בניגוד להוראות סעיף 52, מקור מידע שלא העביר לבנק ישראל תוצאות בירור שערך או מידע מעודכן, בניגוד להוראות סעיף 53 (ג), מקור מידע שלא אסף מידע ורשם אותו בהתאם להוראות שקבע הנגיד לפי סעיף 57 (ג) (1) ועוד ועוד.

אנו סבורים שאין זה סביר לחשוף את התאגידים ונושאי המשרה בהם למצב בו הם עלולים לחוב בקנסות/עיצומים גבוהים כאמור, בפרט שאין מדובר כלל בנושאים הקשורים במתן שירותי מים וביוב ואין לתאגידים מקורות למימוןם.

כאשר שוקלים את ההוצאות שעלולות להיות מוטלות על קופת הציבור וכאשר שוקלים התועלת שספק אם תהיה למשק המים כתוצאה מכך, אין זה נכון להחיל את ההוראות שבהצעת החוק על תאגידי המים והביוב.

מען למכתבים: סוקולוב 21 רמלה (אצל תאגיד מים אזורי תמר)

מבלי לגרוע מהאמור לעיל יובהר כי על פי הצעת החוק, תאגידי המים יחויבו להעביר מידע אולם אין קביעה מקבילה על קבלת מידע בידי התאגידים וללא תנאים. (נקבעה רק הוראה בסעיף 35 שאם לקוח פיגר בתשלום החברה רשאית לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה האם לנקוט אמצעי גבייה לגבי אותו לקוח ובלבד ששלחה ללקוח הודעה על כך.) למותר לציין שהדבר אינו סביר ואינו עומד בעקרון ההדדיות אליו שואף החוק המוצע, לפחות כמפורט במטרותיו.

5. אין ספק כי הפעולות השונות הנדרשות בהצעה מתאגידי המים והביוו כרוכות בעלויות גבוהות, בפרט לאור הצורך בפיקוח, עדכונים, ממשקים חדשים בתוכנה ועוד ועוד.

בימים אלו כאשר נעשים ניסיונות להפחית את תעריפי המים אין זה סביר להטיל עלויות ו/או הוצאות הכרוכות במימוש החוק המוצע על משק המים. השתת עלויות על התאגידים ו/או צרכני המים שאינן קשורות במשק המים הינן למיטב הבנתנו בניגוד לחוק.

6. לאור כל האמור לעיל, פורום המנכ"לים של תאגידי המים והביוו מבקש להסיר את תאגידי המים והביוו מרשימת הגופים עליהם יחול החוק המוצע.

בכבוד רב,
עדי שטרנברג, מנכ"ל תמר
יו"ר פורום המנכ"לים של תאגידי
המים והביוו

העתקים :

חברי פורום המנכ"לים של תאגידי המים והביוו
עו"ד מירית דובר, יועמ"ש פורום המנכ"לים של תאגידי המים והביוו

מען למכתבים: סוקולוב 21 רמלה (אצל תאגיד מים אזורי תמר)